

آنا ما هديه

سروده‌ی:

حسين دوزگون

انتشارات تکدرخت

تهران - ۱۳۸۷

سرشناسه: محمدزاده صدیق، حسین، ۱۳۲۴ -
عنوان و نام پدیدآور: آنا ما هدیه/ سروده‌ی حسین دوزگون. مشخصات نشر: تهران:
تکدرخت، ۱۳۸۷. ۷۲ص. : جدول؛ ۱۲×۱۷ س.م. شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۰۵۴۹-۴-۷-۷
وضعیت فهرست نویسی: فیبا یادداشت: ترکی
موضوع: شعر ترکی - ایران - قرن ۱۴. موضوع: مادر - شعر.
رده بندی کنگره: ۱۳۸۷ ۸۱۲۳م/۳۱۴PPL
رده بندی دیویی: ۸۹۴/۳۶۱۱
شماره کتابشناسی ملی: ۲۴۸۳۲۲۱

آنا ما هدیه

سروده: حسین دوزگون (حسین محمدزاده صدیق)

آماده‌سازی و تولید: مؤسسه‌ی دانش سهند و سیلان

Email: danesh.ss@gmail.com

سال نشر: ۱۳۸۷ - محل نشر: تهران - شمارگان: ۱۰۰۰ - چاپ اول

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۰۵۴۹-۴-۷ / ۹۷۸-۶۰۰-۹۰۵۴۹-۴-۷

الجَنَّةُ تَحْتَ أَقْدَامِ الْمَرْءَاتِ

بئله ظن ائديرديم
بیر-ایکی شعر ایله
قباغینا چیخا بیلرهم، آنا!
بودا بیر گؤناهییم!
بونودا باغیشلا مانا

آنا ما هدیه □ ۴

سخن ناشر

استاد دکتر حسین محمدزاده صدیق، با تخلص «حسین دوزگون» - که طراوت جوانی شاعری خود را در مبارزه با رژیم طاغوت گذرانیده و شعر را به عنوان سلاح برنده‌ای در دفاع از حقوق حقّه‌ی مردم خود به کار گرفته است - در ستایش مادر نیز اشعاری دارد که افتخار می‌کنیم توانستیم این اشعار را از مجموعه‌های شعر چاپ شده‌ی ایشان جمع کرده، به صورت جزوه‌ای انتشار دهیم. لازم به ذکر است که خود استاد، اشعاری را که به مادر خود هدیه کرده‌اند، قبلاً در دفتری تحت عنوان «آنا ما هدیه» گردآورده بودند که ما با افزودن شعرهای دیگری آن را تکمیل کردیم. منابع چاپی در زیر هر شعر آمده است. ضمناً مقاله‌ی تحلیلی آقای بهروزایمانی را نیز از کتاب «سوژ سوراغیندا» برداشته و بر کتاب حاضر افزودیم.

انتشارات تکدرخت

آنا ما هديه □ ۵

فهرست

جدول آسان خوانی متون ترکی	خطا نشانه گذاری تعریف نشده.
۷	اؤن سؤز
۱۳	کیم؟
۱۵	سنینکیدیر
۲۰	اوغول
۲۳	اوشاقلیق خاطرهسی
۲۶	گؤزؤ یاشلی لوحه
۲۹	سوسمادین
۳۰	آنا قوینو
۳۲	بو گنجه
۳۵	بیللور لاله
۳۸	تاجیمسان
۴۰	حکمت بولاغی
۴۲	تواضع کانې
۴۴	اینام

آناما هديه □ ۶

۴۶		عادت
۴۸		باغېش ديله
۵۰		ياشا آنا
۵۲		داملاجېق
۵۴		خاطيره
۵۶		اخلاق نورماسي
۵۸		عزيز آنا جان
۶۰		سيرريم
۶۱		پينار

آناما ھدیہ □ ۷

اۇن سۆز

اسلام پیغمبری حضرت محمد (ص) ین بئله بیر بویوروغو واردېر:
 «جنت آنالارین آیاغی آلتیندادېر». بو سۆزۆن اوجوندان یاپېشېب، بیر
 چۆخ داھې لېرېن بۇیۆک- بۇیۆک شخصیت لېرین آنالار بارەدە،
 سۆز لېرینی ائشیدەرکن، آنالارېن مقدس لېینە بیر داھا باش اییریک.
 دۇنیادا ھامې آنالارې اوجا ذیروہ لره قالدېرېب، بو الھی موجود
 بارە سیندە شعرلر قۇشولوب، کیتابالار یازېلېب، ساییسېز- حساب سېز
 فیلملر اکرانا چېخمېشدېر. تصادفی دئییلدیرکی، امیر تیمور کیمی بیر
 حۆکمدار انا قارشېسېندا باش اگمېش دیر. روایتە گۆرە آنانېن اۇغولو
 امیر تیمورا اسیر دۇشۇر. انا حۆکمدارین کاروانی ھارا گئدیب، اونونلا
 سۇرۇنۇب امیر تیمورون چادېرېنا، یاخېنلاشماق ھمن، قوللوقچولار،
 اونو قووب ھدەلە ییرمېش لر. انا ھر جۆرە سېخېتېبا دۇزەرک، اۇز
 ایستە ییندن ال گۆتورە ییلمیر. نہایت بو مسئلە اۇن آى مدتیندە دوام
 ائدیر. بیر نفر قوللوقچولاردان بو مسئلەنى امیر تیمورا چاتدېرېر.
 تیمور امر ائدیر، انانې گتیر ییرلر، امیرین اطرافېندا کېلار بتر ناراحات

آنا ما هديه ۸ □

اۇلۇرلار، اۇنلارا ائله گليركى، امير تيمور بو اروادې اۇلدۇره جكدير.
انجاق ايش ترسيينه اۇلور. امير تيمور اناي، گۆرمك همين، باش
اگيب، اۇغلونو ايسه آزاد ائدير: شاعير بولود قاراچورلو سهند بو
تاريخى مسئلهنى، اۇز بير بند شعرينده بئله دوغروتميشدير:

ازلدن - ازلدن بو ائل بو اوبا،
آنالغا درين حۇرمت بسله ميش.
آنا قارشېسېندا توپال تيموردا،
آياق دالي قويموش، باغېش ديله رميش.

دوغرودان هر يئرده، خصوصى ايله تۆرك ائللى خالقلاردا، آنايا
حۇرمت سۇنسوز درجهده منيمسه نير. تصادفى دئيلديركى، «آنا - آنا
انسانېن كيچيك تانربسي دېر.» دئيهن بير ائلين بۆتۆن صنعت كارلار،
يازېچې و شاعيرلىرى آنا ادبنا اثر ياراتماقدان دۇيمورلار. هئچ بير
آذربايجان شاعيرى تاپا بيلمزسن كى، آنا وصفيندن دۇيسون. شاعير
حسين دۆزگۆن ده باشقا شعر كيتابلارېندا آناسېنى دؤنه - دؤنه وصف
ائتسهده، بير كيتاب اۇز آناسېنا هديه ائتمكله، اۇز اۇولادلىق

آناما هديه □ ۹

بورجونون مينده بيريني اۇده يه بيلميشدير. اۇ، «آناما هديه» آدلې
كيتاپندا ايلك نۆبه ده آنالار بېمېزېن پاك اۆره كلريندن، تميز قلبلى
ايمانلارېندان سۆز آچېر:

آنا زيارتدن نه دن دويمورسان؟
بیر آى اۇنجه گئتىدىن سن خۇراسانا.
غريب امام رضا دئيه چاغېردېن،
نيسگيلين ياغېردېن آذربايجانا.

دوقتور حسين دۆزگۆن بوگۆن يۆزجیلده ياخېن كيتاب يازېب،
حاضېر لاسادا، علمى تاپنتې لارېنې، اۇز دۇغما يوردو آذربايجاندىن و
آناسېندان قازاندىقدا گۆرۆر. آناسې نېن لايلالارېندان ناغیل لارېندان
ايلهام آلان شاعیر، «منيم آنام» شعرينده، تکجه اۇز آناسېنا اشاره
اٹمير، بلکه بۆتۆن آذربايجان خالقې نېن آنالارېنې اۇز آناسې حساب
اڏه رک يازېر:

آذربايجان ائللرينين

آناما ھدیە □ ۱۰

آناسې دیر، منیم آنام.
قلبدن قویان شعرلریمین،
آیناسې دیر، منیم آنام.

شاعیر بعضا قدیملرده کند و شهرلرده، کۆرسۆ باشبندا آنالارین
خۇش سۆزلرینی، ناغیل- بایاتیلارینی، اۇیۇد وئریجی کلامینی یادا
سالپر:

بوی آندېقجا افتخارلا.
بویوما سن بوی بویلادېن.

منه جۇراب تۇخویاندا،
کۆرسۆده باغرېنا باسېپ،
عزیزلیکله سۆی سۆیلادېن،
بئلهلیکله بویا چاتدېم.

آناما ھدیہ □ ۱۱

شاعیر، آنا قدرینی ایلیک باشدان دووردو. او ۱۳۴۷ - نجی ایلدہ قلمہ آلدیغی بیر شعریندہ، یارادبچلیق دۇنیاسینا آیاق قۇیاریق ھر نھیینی آناسینا بۇرجلو بیلیر. او، بو شعرى یازان ایللردہ، شاھین قارا تۇرمہ سیندہ اۇز ائلینہ عدالتی ایستہدیگی اۇچۇن آغبر گۇنلر کئچیریدی. اۇ خوش گۇنلریندہ دە، پیس گۇنلریندہ دە، دوستاقدادا اۇزۇنۇ آنا نوازشیندن آنا محبتیندن آیری گۇرمہ یەرک، یارادبچلیق دۇنیاسینې آناسینا عاید اولدوغونو بیلیدییر:

آنام شعریم، بس دئمہلی،

سنینکی دیر، سنینکی دیر.

آنا منیم سۇز دۇولتیم،

سنینکی دیر، سنینکی دیر.

اورہ گیمین سبزی لاری،

سنینکی دیر، سنینکی دیر.

نھایت شاعیر دۇزگۇن دە، شہریار کیمی قرآن اوخوماغی اۇز ننه سیندن، آناسیندان اۇیرنمیشدیر، نئجہ کی بیر شعریندہ یازبر:

آناما هديه □ ۱۲

قرانی - بیرانی آنام وار منیم،
قرآن اؤخوماغې اؤیرتمیش منه .
حقیقه باش اگمه یی، دوزگون حیاتی،
سایغې بسله مه گئی گۆزهل وطنه .

بهروز ایمانی

تبریز - ۱۳۷۸

آنا ما هديه □ ۱۳

کیم؟

بلکه من آناسېز قالايدېم
گۆزۆمدن ياشې کيم سيلهردى؟
اؤيرهردى ساز - سۆز کيم منه
يؤكسلمه گيىمى کيم ديلهردى؟

کيم منه بس ناغېل دئيهردى
هر سحر قوشمالار قوشاردې؟
آيدېن بير گلهجکدن اؤترؤ
اؤخويوب - اؤخويوب، جوشاردې؟

آناما ھدیہ □ ۱۴

قادا منہ قارشې گلندہ
کیم «قادان دۆسسۆن اۆز جانېما
آنان اۆلسۆن بالا!» دئیەردى؟
اۇندا کیم ھرزمان ياناردې -
منیم احوالېما دۇنيادا؟
منلە کیم ایچەردى غم اۇغون
منلە کیم دۆشەردى اۇدلارا؟

۱۳۴۶ (کیچیک شعرلر).

آنا ما هديه □ ۱۵

سنينكيدير

آنا.

كۆرپه واختلارېمدا،
بئشىگيمده ياتان زامان،
لايلا چالدين حزين سسله،
نغمه لرله يوخو آلدېم،
رؤيالاردا سئيران قېلدېم.

ايمكليگه، ايمكليگه،
تا آتېشديم يئريمه گه،

آنا ما هديه □ ۱۶

«تاتي - تاتي بالا»

دئيه،

نغمه قوشدون، قوشما دئدين،

اوخشامالار گوللنديردين .

قېشدا آغېر گئجه لرده،

تاپماجا يلا، شعر لرله،

ناغېللارلا باشيم قاتدين .

قوشما دئدين پرده - پرده .

منده اولان بو شلاله،

هيچانې سن اوياتدين،

جور به جوره سؤز اويره تدين .

آنا ما هديه □ ۱۷

ياغېش يئره داملاياندا،
قېش اوتۇلۇب ياز چاتاندا،
اولدوز سۆزۇب آي باتاندا،
قېزاراندا داغدا باتي،
غملىر هيچوم ائيله ينده،
گۇزلىرىندن ياش داملادېن،
كۇنۇلۇندن سۆز، باياتي،
منى قېلدىن دردله آشنا.

بۇي آتدېقجا، افتخارلا،
بۇيوما سن بۇي بۇيلادېن.
منه جۇراب تۇخوياندا،
كۇرسۇده باغرېنا باسېب،

آنا ما هديه □ ۱۸

عزیزلیکله سۆی سۆیلا دېن .
بئله لیکله بۇیا چا تېم .

یئنه سۆزدن ال اۆزمه دین .
جاوان واختېم چاشان زامان ،
سۆزله منه اینام وئردین ،
اینجیتدیمسه چوخدا سنی ،
دۇداغېن هئچ واخت بۆزمه دین .
اۆره گیمین زمی سینده ،
آنا ، شعرین تۆخمون سپدین .
اۆز اؤغلونو شاعیر قېلدېن ،
اینجه قلبه ، سۆزه مالیک .

آنا ، شعریم بس دئمه لی ،

آناما ھدیه □ ۱۹

سنىنكىدیر، سنىنكىدیر .
آنا، منىم سۆز دۆولتىم،
سنىنكىدیر، سنىنكىدیر .

قوربان اولسون شىرىم سانا،
ای ھۆنرلى بىلگىن آنا.
سۆز دۆولتىم قوربان سانا،
اۆزۆم آنا، گۆزۆم آنا...

۱۳۵۰

آناما ھدیه □ ۲۰

اۇغول

آنام منى اللرىلە

«قىزىل سو» يا وتللىھىيىدىر،

- بورا اولسون وطن!»

دئىيب .

اۋز گۆمۈشۈ تىللىرىلە

ياى واختىندا يىللەيىدىر،

اۋرەگىمى ساكىت ائدىب .

قىزمار اۋدلو بىشىگىمدە لاىلا دئىيب،

نغمە قۇشوب .

آلبى منى قوجاغىنا، دىنىز كىمى

داشېب چۇشوب .

من آنامېن آغېر - آغېر

آنا ما هديه ۲۱

گۆنلرينى قارالتمېشام
گۆزله ديگى قۇچ اولموشام.

آغ باش آنا! اولما فاغېر،
يور دوم اوچۇن جان آتمېشام.
سانما حله يورولموشام
من يئنىدن قايتارارام سىن باھار ياشلارېنى،
قويمارام كى دۆگۇن وورسون بىردە
چاتما قاشلارېنى.

قېرىمىز رنگله ازل گۇندن
قېرىلمايان اولفتيم وار.
اودور ايندى اۇدلو گۇنم.
دانېشمايېن محبتدن،

آنا ما هديه □ ۲۲

نامرد يادا نغرتيم وار،
حاقليپام كى من اويونم!
الريمده گويه قالخان خېردا- خېردا بو مشعللر،
امپرياليزمين باغرينا سوکه- سوکه ائدهر سفر.

دئينه يادا، آگاه اولسون
اوره گيمدن قالخان آتش،
آغجا كوله دؤنميه جک.
قولاغينا دئينه آلسين
بوردا اولان پارلاق گونش،
سؤنميه جک، سؤنميه جک.
دؤنون يېغيب گئده جکدير
اود يوردوندان چيرکين ظولمت
ائلر اونا بسليه جک هميشه ليک درين نفرت.

آناما هديه □ ۲۳

اوشاقلېق خاطرهسى

آرزوسوندا وارانم، او آخشاملارېن،
كى انام سولاردې آباشلا يئرى.
سۇنرا سۇپۇره نده نغمه دئيه ردې،
انامېن عشقينه بۇلبۇلون بىرى.

آيېن قورصو يئرين مۇلكون آلاندا،
انام چاغبراردې: «- يئرلرى گتير!»
و بيزده سئوينجك آچېب يۇك يئرین،
پنجره ايچينه قویاردېق بىر - بىر.

آناما ھدیه □ ۲۴

پالازلارې آنام سەرەردى يترە،
اوستوندىن سالاردې يترلر يميزى.
يايىن آخشامبيدي دېغىرلاداردېق.
يترلرين اوستونده بير - بير يميزى.

اوستوموزه آنام چېغىراردې چوخ:
«چكىلين بالالار، يترلرى سالېم،
سۇنرا ھر اويوندىن چېخىرسىز چېخېن،
بالا قوربان اولوم، درديزى آلېم.»

يترلرى سالاندىن سۇنرا، آنامېز،
بير يورقان ايچينه تۇپلاردې بيزى.
ناغېلا باشلاردې مين محبتله،
آنامېن گلندە كۆكسۇنە سۇزۇ.

بيزده سئير ائدەردىك ناغېل باغېندا.

آناما هديه □ ۲۵

گوئلرده تیکردیک مرمر قصیرلر .
آنام آغزې سولو، افسانهلردن،
وئرهدی بیزلره مین شیرین خبر .

واخت اولاردې باجې - قارداشلارپملا .
آنامین قوینوندا یوخو آلاردېق .
حیهطه گلردی گنجه قوشلارې،
اؤستوموزه آیدا سرپردی ایشیق .

۱۳۵۶

آنا ما هديه □ ۲۶

گۆزۆ ياشلې لوحه

آنا!

گئيدىن كفن اوغولونا بيريلىكده،
گنديب سنگرده ياتدېن قېش گونۆنده
شانلې تبريزده.

دئدين:

«- گئتسين بۆتۆن شاهلار،
عدالت بايراغې گۆيلرده يۆكسلسين،
امام گلسين!
امام گلسين!»

آنا ما هديه □ ۲۷

دۆشندە يئرلرە شمشاد قدى اؤغلووون، بيردن

دئدين:

«- جلاّد وور من ده اؤلۆم گۆرسۆن وطن!»

ووردو، سنى جلاّد قارشپندان.

يېخېلدېن اؤغلووون يانېندا جان وئردين.

اؤدمده اردبيلده

آداس اؤغلونلا بير عسكر

ووروب سالدې يئره فرماندهى،

جلاّدى بير آندا -

اؤزۆنده سؤنرا اؤلدۆردۆ.

سنى اؤيدۆ

سنه فخر ائيلهدى

«شهر مقدس» ده ياتان عسكر.

آنا ما هديه □ ۲۸

منيم گۆز ياشلاريم دور مور

آنا!

اي «بورلا خاتون» يادگاري!

اي «هجّر» نسلي!

يئنه قارشيندا

بیر اوغلون،

دوروب، اما اوتانبر چوخ

هانې شاعير

هانې رسام،

هانې خوانندهلر، گلسين

سنين شائينده قالخېب گۆز ياشېله

لوحه لر وئرسين؟

۱۳۵۷ (اردبيل لوحه لری، ص ۲۴) .

آنا ما هديه □ ۲۹

سوسما دېن

بیر آن سن سوسما دېن، من نجه سوسوم،
منیم آننه جیگیم، منیم تانرچام!
ساوالان سویونو ایچیرتدین منه
عشق اولسون آناجان حلال سوتونه!
حیاتین الیندن تاپسام آمان، من،
قاچاغام یئنه سنین قونونا.

سال ۱۳۶۲ (اردییل لوحه لری، ص ۲) .

آنا ما هديه ۳۰ □

آنا قوينو

اگر سن ياخشې تريبه نسن جهاندا دای يامان قالماز،
دايانسان، بير آمان وئرسن آمانلاردان نشان قالماز.
بو قدری قلبیمی يارما اوزاق اندیش اول، فيکر ائت،
سؤكۆلمۆش سينه ده دلبر، ساقبن راز نهان قالماز،
آنا تۇرپاغېني آغوشه چك ائللرينه يار اول،
دنيله يارلبق ائتسن، غئيرتین قالماز، صفان قالماز.
قبراق گزسن ائليندن، معصيت پردازسان البت،
آناوېن قوينونا دؤنسن، داها سهو و خطان قالماز.
عزیزيم وارلبغي هر بير شئین اصليله باغلبدېر،
دیلين اگسن، نه گویش نه ده لهجه نه زبان قالماز.

آناما هديه □ ۳۱

اگر تيريزدن آيريلسان آزارسان سن اوزاق يولدا،
او اگري او گري يوللارچين داهادؤز گونده جان قالماز.

۱۳۶۲ (تيريز يوللاربندا، ص ۴۰).

آنا ما هديه □ ۳۲

بو گنجه

عاشورا گنجه لری تبریزده شمع پایلاما مراسیمنی مناسیبتیله
«گولی - گولزار رسالت بو گنجه،
شیمردن ایسته دی مهلت بو گنجه.»

اذنبن آخدی صداسی جاننما،
بو گنجه ایسته مه حاشا ائلیه م.
گنڈیرم، آی باجی! قبرخ بیر مسجیده.
آنامن نذرینی بریا ائلیه م.
باش وئربیدیر نه قیامت بو گنجه!

آنا ما هديه □ ۳۳

قوی گنڊیم بیره قهز بللی مسجیده،
ساوموشام سورخایی، سئیتمزهنی من.
مقبره مسجیدی نین آغز پنڊا،
آغلاماق باسدې باجی، لاپ بیردن!
گلدی اخلاص ایله حالت بو گنجه.

کربلانین کیتابین، قان ایچره،
آچدی نورانی بابام قارشیمدا.
قاینادی مندهده مظلوم داماریم،
نه هولار وار ایمیش باشیمدا؟
بۆرۆدۆ جانیمې غئیرت بو گنجه!

دایې مېن زنجیری نین دویدو سسین،
قارا کۆینکلی گلیب قارشیلادی.

آناما هديه □ ۳۴

منی اۆز اصلیمه قایتار، باچی جان!
دئینه: «دۆز گوندۆ بونون اصل آدی!»
قلیمی ائيله ضمانت بو گنجه.

عاشورا گنجه سی، ۱۳۶۸ (تبریز یوللار پنداء، ص ۱۲) .

آناما هديه □ ۳۵

بييلور لاله

اسكى بييلور لاله سيني،
هر گون سحر - سحر سيله ر .
توزون آلا ر، پاربلدادر،
دوروب بير آنليق سئير ائده ر .

تيكر يورغون گوزلريني،
سانكي دالار كتچميشلره .
آغ بيرچكلى قادين آنام،
هئچ باخېشېن سرمز يئره .

آناما ھدیہ □ ۳۶

باشې اوجا، گۆزۆ دیری،
لاله سینه باخار، باخار.
باخېشې نېن وسعتینه،
یۆلداں گلر گۆللۆ باھار.

گۆزلیرى نین شعاع سېندا،
دۆزۆملردن نشانه وار.
دوغرولوقدان، دۆزگۆنلۆ کدن،
صداقتدن ترانه وار.

آذربایجان ائللری نین،
آناسېدېر منیم آنام.
قلبدن قۇپان شعرلریمین،

آناما هديه □ ۳۷

آيناسېدېر منيم آنام.

قلبينده ذرهجه تۈز يۈخ،

تميز بيللور لالهسى تك.

صافدېر، تميزدېر، آرې دېر،

كۆكسۈنده آلېشان اۈرهك.

۱۳۶۸

آنا ما هديه □ ۳۸

تاجېمسان

سن آنا، باشېمدا تاجېمسان كۇلاھېمسان منېم،
شۇوكتېم، شانېم، جلالېم، عز و جاھېمسان منېم.
هر كېمېن دۇنيادا وارسا مۇلكۇ، مالي، دۇولتى،
دۇنيادا، هم عۇبادا سن دستگاھېمسان منېم.
چولقاسا يان- يۇرەمى ظلمت قارانلېقلار، آنا!
قلبېمېن آيدېن گۇيۇندە صېح گاھېمسان منېم.

آنا ما هديه □ ۳۹

اغيارېن يۆزلىر ستمگر قان سۇراني وار ايسه،
سن منيم حاقېم آلاسان، سن سپياھېسان منيم.
هر دني انسانلېغا خور باخماغا يول سئچسه ده،
اۇغلونا يول گۆسته رن دۆز دۇغرو راهېسان منيم.
دۇنيادا سوچدان قاچېندېم، بير گۇناهدا ائتمه ديم،
آما پرونده مده سن سوچسان گۇناھېسان منيم.
باخ، كۇلاھسېز باش آچېق دۆز گون گئجه گۇندۇز دئبير
سن، آنا! باشېمدا تاجېسان، كۇلاھېسان منيم.

۱۳۶۹

آنا ما هديه ۴۰ □

حکمت بولاغې

حکمت بولاغېمېش سۆزۆ آنامېن؟

ناغېلې، نغمه سې، ترانه لرى .

اؤيؤدۆ، دو عاسې، حربه - زورباسې،

قولاغېمدا قالبې ايللردن برى .

معنوى دؤنياسې، حياتې پارلاق،

نغمه سى ايلاهى، سۆزۆ ايلاهى .

يؤكسك ذروه لرده ياشايبر آنام،

ديله گى ايلاهى، اؤزۆ ايلاهى .

آنا ما هديه □ ۴۱

ایلاهی موهبت، ایلاهی وئرگی،
سنیندیر، منیمدیر باجیم - قارداشیم.
بئله بیر ذروه دن قۆپوب گلیریک،
یادلار قارشیسپنندا اوجالیر باشیم.

۱۳۷۳

آنا ما هديه □ ۴۲

تواضع كانې

نامازېن باشلايېب قورتارانا دك،
نور ياغېر آنامين يان - يوره سيندن.
ظولمتلردن فالخېب باخان بايقوش تك،
ايللردير حئيرانام بو حالتته من.

نه قدهر سؤزؤن وار آلاها، آنا!
قلبي نين شهرينه كيم گيره بيلر؟
الله وئر مېش سنه ايمان گؤجؤنؤ،
تؤكنمز دردينى يالنهز او دينلر.

آنا ما هديه □ ۴۳

بور - بوجاق آختاران ديري گوزلرين،
تواضع كاني دير ناماز قېلاندا.
مقدس دۇنياندا نه حكمتلر وار،
سن هاياندا، آنا، اوغلون هاياندا؟

من پشمان - گنه كار يازبق اوغلونام،
چادراوېن اته گين اۇيدۇم گوزۇمله.
حسين دۆزگۆنم من، يالان باجارمام،
سنى تحسين اتتدیم دۇغرو سۇزۇمله.

۱۳۷۳

آنا ما هديه □ ۴۴

اينام

آنا زيارتن نه دن دويمورسان؟
بیر آی اؤنجه گتتدين سن خوراسانا.
«غریب امام رضا» دئییه چاغبردین،
نيسگیلین یاغدبردین آذربایجانا.

قاپی دان بیرجه باغ سوزو آلمایان،
تک، بوردان دمشقه - مکه یه گتدیر.
بیلیر هارا گتتسین، هارا گتتمه سین
آنام یاخشې ائدیر، هر نه کی ائدیر.

آناما هديه □ ۴۵

مقدس دیر منیم آنامین قوینو،
اوندای حق قوخوسو، حق نظری وار.
روحو حق عشقیله یوغرولموش اؤنون،
هر زامان چیچکدیر، سانکی نوبهار.

طالعی آچی دهر، گؤنۆ قارادهر،
امام رضا کیمی غریب دیر آنام.
عؤمرۆن باشا وئیرر ایگیدجه سینه
اؤنو دیری ساخلهر اعتقاد، اینام.

۱۳۷۴

آنا ما هديه □ ۴۶

عادت

قالاسې د گيلم سيزين بو يوردا،
يولومو گۆزله يير گۆزه ل وطنيم.
ائليمين آغرييان ياراسپام من،
قلبيمي تبريزده باسدېرېن منيم.

بادام آغاجلارې گۆللەنن گۆندە،
گۆى مسجيدده قېلېن اولۆ نامازېن،
ارکين قۇخوسيله عطيرلنديرين،
کۆنلۆمۆن ان درين راز و نيازېن.

آنا ما هديه □ ۴۷

باغپشلاماق عادت اولموش آنا ما،
يئنه عفو ائده چك گوناھلار بيمې.
چاشسامدا، جايسامدا، سهو ائيله سمده،
اونا بخش ائتميشم بوتون وار بيمې.

۱۳۷۵

آنا ما هديه ۴۸ □

باغيش ديلاه

سولاردان دورودور آيدان آربدېر،
سنين ايكي ركعت خالص نامازين .
اسرار قايناغې دير، سير قايې سپدېر،
بؤيوك الله ايله راز و نيازين .

نه لر ياتمېش آنا، قليبنده بيلم،
آلت - اوست اولورام، سن ناماز قېلندا .
گؤزونده سئزيرم ميرواري لري،
گؤيلردن آناجان وحى ين گلنده .

آناما ھدیه □ ۴۹

من سنه باغلیام سندن آلمېشام،
دۇنيادان الله دان ھيدايتىمى .
سنين دورو دوعا، دورو ذىكرينده،
تاپمېشام عشقىمى نہايتىمى .

دۇزگۇنم بير اولو آنايا باغلي،
جايسامدا، پېشمانام توبه ائديرم .
باغېش ديله آنا منہ الله دان،
سن گئدەن دۇز دۇغرو يولو گئديرم .

۱۳۷۷

آناما هديه ۵۰

ياشا آنا

دۆزگۆنلۆكله، دۇغرولوقلا،
ووردون عۆمرۆن باشا آنا.
اۇغوللارا داياق اۆلدون،
ياشا آنا، ياشا آنا.

گزير ديللرده حۆرمتين
درسدير هامبيا عيصمتين
واردپر حله لطفطين
گرچي دۆلدون ياشا آنا.

آنا ما هديه ۵۱ □

يادلار منه اولدو غنيم
آغرې چكدي جانيم تنيم
بو دؤنيادا باشيم منيم
داشتان ديگدي داشا آنا!

۱۳۷۷ - تهران

آنا ما هديه □ ۵۲

داملاچيق

نورانی - پیرانی آنام وار منیم،
قرآن اوخوماغی اؤیرهتمیش منه.
حقیقه باش اگمه گئی، دۆزگون حیاتی،
سایغی بسلمه گئی گۆزهل وطنه.

الیف زبر، ب زبر، جیم زبر، دال زن،
دئییه - دئییه، منی شاعیر ائیله میس.
بویومو اوخشامبش دادلی دیللرله،
منه گئجه - گۆندۆز لایلا سؤیله میس.

آناما هديه □ ۵۳

سنين امه گيڤني ايتيرمز اوغلون،
فضيلت درياسې گۆزهل آناجان.
اوددوردوغون او پاک بير داملاجېقدېر،
قورويوب ساخلايېر منى بلادان.

۱۳۷۸

آناما ھدیه □ ۵۴

خاطیره

ایستیرم تبریزه پئیوند وورام

قلیمین نزدینده

ساخسپ گۆلداندا بیتن

شمعدانلارېمې،

من.

گۆل آچاندا بۆرۆسۆن

حیه طی،

عطری، ایگی،

آنامېن چرشایی گۆللندیگی گۆن.

نامازېن عطری دۆلاندا اۇتاغا.

آنا ما هديه □ ۵۵

نيلى آغ كۆينه گيمي
رسمى دن آسدېغېن آن،
شمعدانلارېمې بىر - بىر گتيرم -
دهليزه .
شعريمين بلكه ده بىر گون يولو دوشسئيدى بيزه
عم قېزېم باخدېقجا، گۆلۇمسندىكجه،
من حيه طده اوتوروب
يشنه يئىوند ووراردېم
بو گۆلۇ باشقا گۆله .

سال ۱۳۷۸ (تبريز يۇللارېندا، ص ۷۷).

آناما ھدیە □ ۵۶

اخلاق نۇرماسى

تربىيەلنىدىر مېشى منى اۆز آنام،
اوشاقلىقدان، منە ناماز قېلدىر مېشى.
«يالنېز آلاھېۋېن اۇنۇندە اگىل،
كىمسە نىن اۇنۇندە اگىلمە!» دئمىش.

دستناماز آلاندا ھر دفعە، آنام،
دئىيەردى: «نورانى اولوبدور اوغلوم!»
آنام چكىمىش منى قرآن يولونا،
بو اولموش مکتىبىم، بو اولموش يولوم.

آنا ما هديه □ ۵۷

يول دئمەرم سنین جېغېرېنا من،
يۇلسوزلۇغا چکن يير جېغېردېر، دار.
بيلميرم كى كيمدن سن امر آلېرسان؟
ايلهام وئيرير منە سئوگيلى دلدار.

تۆركە تۆرك دئمەرم، اخلاق اولمازسا،
هر تۆرك عۆمۆر بۇيو اخلاق گزميشدير.
بشره بخش ائتميش اخلاق نۇرماسې،
بونا گۆره ناكس، تۆركۆ ازميشدير.

۱۳۷۸ (تبريز يۇللارېندا، ص ۸۹).

آنا ما هديه □ ۵۸

عزيز آنا جان

ساچينين آغينا- قاراسينا قوربان آنا،
كۆنلۆنۆن او حزين لايلاسينا قوربان آنا،
عزيز آنا جان.

سنه من نه يازيم، قارشې چيخيم زحمتينه
باش اگيم عزمينه، عيقتينه، عيصمتينه
دۇنيادا تاپمادېم هئچ بير كسي من سنه تاي
ايللردير مفتونام حكمتينه صوحيتينه
عزيز آناجان.

آنا ما هديه □ ۵۹

باشېمې قوينونا قويندا روحوم دينجه لېب
عزيمى من سنين دۇغرو سۇزۇندن آلېشام
سنين غرور دۇلو حياتېنا وورغون اۇلوب
ساعاتلار اۇتوروب دوروب فيكرته دالمېشام
عزير آنا جان.

سنين اۇيره تديگين دۇغرو سۇز دانېشېرام
دۇز يۇلدا يۇلانېب گتتمه گه فخر ائديرم
مندن سن اۇل امين، جايمارام، چاشمارام آنا،
بودور سۇيله دديگين دۇغرو بير يۇلدا گتديرم
عزير آنا جان.

۱۳۸۶

آنا ما هديه □ ۶۰

سيرريم

سن منيم نورلو شلاله م سن،
آخان هر داملا ياقوتوم
و لاله م سن.
منيم آينا بولاقلاردان قوپان
بیر پارچا دورۆم سن،
آنا، حق ايله سيرريم سن.

۱۳۸۷

آنا ما هديه □ ٦١

پینار

آنا هر سؤزؤنده بير حكمت وارميش،
نه قدهر قايناپير اؤره گين جؤشور؟
بولاقسان، چشمه سن، پينارسان نه سن؟
هر كس سندهن آلپر، بير شعير قؤشور.

دانپشاندا آنا شلاله كيمي،
حكمت مينجبقلاري سؤزؤندهن آخبر.
عين النور ميثالې، ايشيق شوْعاسې،
نورلارېن چشمه سي گؤزؤندهن آخبر.

آناما ھدیه □ ۶۲

سنین پینار قلبین، آرې اۆره گین،
چئویردی دۇنیانېن قېشېن باھارا.
نتیجەوین آدېن پینار قۇیموشوق،
قۇی اۇنون دا قلبی دۇنسۇن پینارا.

۱۳۸۷

آنا ما هديه □ ۶۳

بعضى سۆزجوكلر

اۇن: قاباق، مقابيل.	جېغېر: دار يۇل.
اۇيۇد: نصيحت.	چاشماق: سېھو ائتمك.
اۇيۇنمك: فخر ائتمك.	داملاچيق: قطره.
آداش: هم نام.	دنى: آلچاق، پست.
آرې: خالص، پاك.	دۇزۇم: صبر.
اينام: اعتقاد.	دۇسدۇغرو: لاپ دۇغرو.
اوخشاماق: نازلاماق.	سئرمك: حس ائتمك، دويماق.
بورلا خاتون: دده قورقود	سئتمزه: تېريز «سيد حمزه»
بۇيلارېندا آدې چكىلن قهرمان آنا.	زيارتگاھى.
بيلگين: بيليچى	ساقېن: زنهارا!
بۇى بۇيلاماق: رجز اوخوماق.	سايغې: احترام.
بۇى: حماسه، رجز.	سوچ: جرم، گناه.
پېنار: بولاق، زۇلال و دورو	سورخاب: تېريزده محله آدې.
چشمه.	سۇوزو: كاوار، سبىزى.
جايماق: آزماق.	شالاه: آبشار.

آناما هديه □ ۶۴

عين النور: ايشبىق قايناغې، نور
بولاغې.

قارا كوئىنكىلى: محرم آيىندا
چىخان عزالى دسته لره اشاره دير.

قارشى: مقابل.

قالاسى: ماندگار.

قايناق: سرچشمه.

قوخو: عطر.

قىزمار: آتشىن.

قىز پل سو: تبريزده «سورخاب»
محلّه سینه اشاره دير.

قىز بللى مسجد: تبريزده يئرلشن
مسجيد آدېدېر.

كوگس: سینه، دوش.

لوحه: تابلو.

يوكسلمك: اوجالماق.

Hüseyin Düzgün

ANAMA HƏDİYƏ

(şeir məcmuəsi)

Təkrərət yayınevi
Tehran
۲۰۰۸